

A close-up photograph of several maple leaves on a branch, showing vibrant autumn colors of yellow, orange, and red. The leaves are set against a blurred background of more foliage in similar colors. The overall scene is warm and seasonal.

JACOB I WILHELM GRIMM

Trzy pióra

JACOB I WILHELM GRIMM

Trzy pióra

TŁUM. BOLESŁAW LONDYŃSKI

Był raz król, który miał trzech synów: dwaj byli mądrzy i zdolni, trzeci zaś mówił niewiele, był prostoduszny i zwano go Głuptaskiem.

Król, Syn, Głupiec

Gdy król postarzał się, osłabił i rozmyślał o swoim końcu, nie wiedział, który z synów ma po nim zasiąść na tronie.

Król, Starość, Dziedzictwo

Więc rzecze¹ do nich:

— Idźcie w świat, a który z was przyniesie mi najpiękniejszy dywan, ten po mojej śmierci zostanie królem.

A iżby² nie było pomiędzy nimi żadnego sporu, zaprowadził ich przed zamek, cisnął³ trzy pióra w powietrze i rzekł:

— Jak one lecą, tak wy powinniście się skierować.

Jedno pióro leciało na wschód, drugie na zachód, a trzecie prosto i nie odleciało daleko, lecz spadło zaraz na ziemię.

I oto jeden z braci poszedł na prawo, drugi na lewo — i śmieli się z Głuptaska, który musiał pozostać tam, gdzie spadło trzecie pióro.

Śmiech

Głuptasek siadł i zasmucił się. Ała spostrzegł nagle, że tuż przy piórze były drzwi w ziemi. Podniósł je, znalazł schody i zszedł po nich. Niebawem doszedł do innych drzwi i usłyszał, jak tam wołano wewnątrz:

„Hej, zielona,
Bez ogona,
Do drzwi myk
I kuśtyk,
Zobacz het,
Zobacz wnet,
Kto tam może
Być na dworze?”

Drzwi się otworzyły i zobaczył wielką, grubą ropuchę, a obok niej masę małych ropuszek.

Gruba ropucha spytała, czego żąda.

— Chciałbym mieć — odparł — najpiękniejszy i najdelikatniejszy dywan.

Na to stara zawołała jedną z młodych i rzekła:

„Hej, zielona,
Bez ogona,
Ruszaj myk
I kuśtyk,
A gdy łapki ci posłużą,
Przynieś mi szkatułkę dużą”.

¹rzecze — dziś: mówi.

²iżby — aby.

³cisnąć — rzucić.

Młoda ropuszka przyniosła szkatułkę, stara otworzyła ją i po wyjęciu dywanu, który był tak piękny i tak cienki, że nawet na ziemi nikt podobnego wykonać nie mógł, podała go Głuptaskowi. Ten podziękował i poszedł na górę.

Skarb

Ale dwaj starsi bracia mieli Głuptaska za takie cielątko⁴, że myśleli, iż nic nie znajdzie i nie przyniesie.

Głupota

— Co mamy sobie wielkiego trudu zadawać z szukaniem — rzekli — i z tymi słowy⁵ zdjęli z pleców pierwszej lepszej napotkanej owczarki jej grubą ordynarną⁶ chustę i zanieśli królowi.

W tym samym czasie zjawił się i Głuptasek, który przyniósł swój piękny dywan. Gdy król dywan obejrzał, zdziwił się i rzekł:

— Prawdę mówiąc, tron należy się najmłodszemu.

Ale dwaj starsi bracia nie dali ojcu spokoju, dowodząc⁷, że to niepodobieństwo⁸, ażeby Głuptasek, mający wyraźne pomieszenie zmysłów, miał stać się królem, i prosili go, ażeby podał nowe warunki.

Na to ojciec rzecze:

— Ten otrzyma państwo, kto mi przyniesie najpiękniejszy pierścień.

Po czym wyprowadził wszystkich trzech synów przed zamek, cisnął trzy pióra w górę, one zaś rozleciały się tak samo, jak za pierwszym razem.

Głuptasek znów drzwi w ziemi otworzył, zeszedł⁹ do grubej ropuchy i oświadczył jej, że potrzebuje pierścienia. Ropucha kazała sobie przynieść szkatułkę i dała mu z niej pierścień, który błysnął mnóstwem kamieni i był tak piękny, że żaden jubiler ziemski nie mógł by takiego cudu wykonać.

Skarb

Dwaj starsi bracia wyśmiewali się z Głuptaska, że chciał szukać złotego pierścienia; sami też sobie nie zadawali trudu żadnego, lecz wybili gwoździe ze starej żelaznej obręczy i przynieśli ją ojcu. Gdy jednak Głuptasek przedstawił swój pierścień, ojciec znowu rzekł:

Śmiech, Głupota

— Do niego państwo należy.

Ale dwaj starsi nie chcieli ustąpić i zamęczali króla dopóty, aż dał trzeci warunek, a mianowicie rzekł, że kto mu najładniejszą żonę sprowadzi, ten państwo otrzyma. Trzy pióra rzucone w górę, padły w poprzednim kierunku.

Żona

Głuptasek już się nie zawahał i poszedł wprost do ropuchy.

— Mam sprowadzić do domu najładniejszą żonę.

— Oho — odparła¹⁰ na to ropucha — najładniejszą żonę! Takiej nie mam pod ręką, ale to nic, będziesz ją miał.

Dała mu wyżłobioną brukiew z sześcioma zaprzęgniętymi myszami. A Głuptasek rzecze ze smutkiem:

— Cóż ja mam z tym zrobić?

— Wsadź tylko do środka jedną z moich małych ropuszek — odparła stara.

Na to on, bez wyboru, pochwycił jedną ropuszkę i wsadził ją do brukwi; ale zaledwie tam się znalazła, wnet się zamieniła na cudną piękną pannę. Z brukwi — powóz, a z sześciu myszy zrobiły się konie. Wtedy on ją pocałował, zaciął konie¹¹ i powiózł do króla.

Nadeszli jego bracia, którzy nie zadawali sobie żadnego trudu przy wyborze pięknej kobiety, lecz wzięli pierwszą lepszą dziewczuchę wiejską.

Gdy król zobaczył ją, rzekł:

— Państwo obejmuje po mojej śmierci syn najmłodszy.

Ale dwaj braci aż zagłuszyli króla swymi okrzykami:

— My nie możemy pozwolić, ażeby Głuptasek był królem i żądamy, ażeby ten zdobył pierwszeństwo, którego żona będzie umiała skakać przez obręcz, wiszącą w sali.

Sądziłi oni, że dziewczuchy wiejskie potrafią skakać z łatwością, bo są dość silne, ale taka delikatna panienska zabije się w skoku na pewno.

Stary król zgodził się i na tę próbę.

⁴cielątko — tu przen. głupiec.

⁵z tymi słowy — dziś popr. forma N. lm: z tymi słowami.

⁶ordynarny — pospolity, zwykły.

⁷dowodzić — udowadniać, przekonywać.

⁸niepodobieństwo — niemożliwość.

⁹zeszedł — dziś popr.: zszedł.

¹⁰odparła — dziś popr.: odpowiedziała.

¹¹zaciąć konie — popędzić konie, uderzając je biczem.

Teraz więc obie dziewczuchy wiejskie jęły¹² skakać przez obręcz, ale były tak niezgrabne, że się poprzewracały, potłukły i połamały sobie nogi i ręce. Piękna zaś panna, przywieziona przez Głuptaska, skakała przez obręcz jak sarna.

Tym sposobem najmłodszy z braci otrzymał koronę i długo mógł panować.

Król

---

¹²jęć (daw.) — zacząć.

Ten utwór nie jest chroniony prawem autorskim i znajduje się w domenie publicznej, co oznacza że możesz go swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać. Jeśli utwór opatrzony jest dodatkowymi materiałami (przypisy, motywy literackie etc.), które podlegają prawu autorskiemu, to te dodatkowe materiały udostępnione są na licencji Creative Commons Uznanie Autorstwa – Na Tych Samych Warunkach 3.0 PL.

Źródło: <http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/trzy-piora>

Tekst opracowany na podstawie: Bracia Grimm, Baśnie, Złota Biblioteczka; 4, Warszawa 1929

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Wolne Lektury (<http://wolnelektury.pl>). Reprodukacja cyfrowa wykonana przez Bibliotekę Narodową z egzemplarza pochodzącego ze zbiorów BN.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Marta Niedziałkowska, Paweł Koziół, Weronika Trzeciak.

Okładka na podstawie: Dan Zen@Flickr, CC BY 2.0